

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vse one častite p. n. naročnike, kateri naročnine še neso ponovili, prosimo prav uljudno, da to v kratkem storé.

Upravnništvo „Slovenskega Naroda“.

V Ljubljani 11. julija.

Ko je slavní Buffon izrekel krilate besede „Le style c'est l'homme“, gotovo ni imel v mislih Ljubljanskega „Slovenca“, kdor pa čita včerajšnji „Slovenec“ članek „Nevaren preobrat na Kranjskem in na Češkem“, kdor je stvari mirno opazoval, strinjal bode se z nami, da je rečeni stavek klerikalnemu glasilu do zadnjega ševa prikrojen ter da so „Slovenčevi“ gospodje razkrili vso svojo golost, vso svojo pomilovanja vredno taktiko, ki ne pozna družih sredstev, nego sumničenje, zavijanje, licemerstvo in laž in pa nekatere iz „Vaterlanda“ izposojene fraze.

Takoj v prvih vrstah podtika nam „osebne koristi“ in deklamuje o „duševni bolezni narodnega šovinizma, verskega indiferentizma, političnega in socijalnega materializma, katere „gnusne simptome“ nalaga vse na naša pleča. Potem fantazuje o „konfuznih načelih mladočeskíh radikalcev“, ki so kmeta zapeljali do samomora, o naši agitaciji, pripoveduje, da so Mladočehi izbrali za svoje kandidate mnogo kmetov, „ki še sedeti ne bodo znali v zbornici“, da kranjska duhovščina povsod podpira v boji osivele rodoljube, da se „skozi široki predor narodne edinosti vali anarhija na češki in slovenski narod“ itd.

Iz tega šopka neosnovanih fraz in lažij gleda nam nasproti prava fotografija Slovenčevih gladko obritih gospodov. Par bobnečih fraz brez dokazov, par psov in sumničenj in vsakdanje delo je gotovo! Kdo drugi bi vsaj skušal razložiti, kako, kdaj in s čim so Mladočehi zapeljali kmeta k samomoru, zakaj in v čem na Slovenskem preti anarhija, gospodje „Slovenčevi“ so pa nad take premisleke visoko vzvišeni, čitateljem njihovimi tudi s takimi proizvodi ustrezno, zato je tudi nerazsodnim svojim bralcem podajajo surovo laž, da so mladočeski kandidati toli zabiti, da v zbornici niti sedeti ne bodo znali. Sramota za

stranko, katere glasilo kaj tacega piše in tako neotesano žali sorodni nam in visoko omikani češki narod!

Kdor o Čehih tako piše tudi o domačih razmerah ne more biti pravičen, marveč le skrajno pristransk in lažnjiv. In baš to se nam najočitneje kaže v stavku, da „kranjska duhovščina povsod podpira v boji osivele rodoljube“. Kdor je napisal te besede, je pač silno predrzen in nesramen. Ali misli, da smo že pozabili, kar se je stoprav pred par dnevi godilo na Gorenjskem, v okolici Ljubljanske in na Notranjskem? Kdo je strmoglavil dr. viteza Bleiweisa, kdo ruval in agitiral proti gg. Deteli in Klu nu, kdo na Notranjskem proti dr. Vošnjaku? Ti v boji osiveli, deloma celo konservativni rodoljubi, Vam neso bili po godu, ker ne pripadajo klerikalnem „der schärfsten Tonart“, zato ste strastno proti njim ruvali, sedaj pa, ko so vsaj poslednji trije izvoljeni, se pa lepe delate.

Kdor vedoma tako resnici bije v obraz, kakor „Slovenčevi“ gospodje v včerajšnjem članku, tak pač ne sme zahtevati, da bi mu kdo veroval. Naj še tako srdito pišejo o „blazni radikalnosti“, o „mladoslovenskih frazistih“, in o „turškem bobnu“, se žole njihove razcvita v še tako žalilnih izrazih, jim vender vse to nič ne pomaga, kajti pokazali so zopet zloglasno taktiko svojo, katera odvrča vsacega odkritosrčnega moža.

„Kdo je zakrivil propad g. dr. Moschéta in g. dr. viteza Bleiweisa, to ve vsakdo, ki pozna naše razmere“, tako piše emfatično včerajšnji „Slovenec“. Da res je, skoro vsakdo to ve, ali povedati pa tega neče vsakdo. Zatorej hočemo ogovoriti mi na to vprašanje.

Rečenemu propadu krivi so oni gospodje, ki so prvi rušili disciplino na Gorenjskem, na Notranjskem in v okolici Ljubljanske, ki so svojo besedo snedli in še druge k temu zapeljevali, ki so vrgli preporno jabolko mej nas, to so gospodje Kalani, Karlini, Podboji, Žitniki in drugi. To hvala Bogu še ni vsa duhovščina, mej katero je še vedno večina vse časti vrednih zmernih mož, a to je neka bojevitá frakcija, s katero je vsako pogajanje nemogoče.

In baš zmerni gospodje mej našim duhovništvom naj bi za časa uplivali, da bi se omenjene frakcije pogubno delovanje ustavilo, sicer bode razpor vedno večji in nastati utegne zares preobrat, ki bode v prvi vrsti konservativcem nevaren.

Tridnevna slavnost Vodnikova.

(Dalje.)

Deželni glavar dr. Poklukar naglašá solidarnost državnih poslancev, ki se vedno poganjajo za celokupnost naroda, kateri so se in se še bodo vedno poganjali za koroške brate. Napije poslancu Muriju in bratom iz Korotana.

Državni poslanec dr. Ferjančič izraža svoje veselje na našem napredku ki je tolik, da nas Nemci več ne imenujejo „interessantes Natiönchen“, temveč nas že jemljejo v poštev. K temu so veliko pripomogli državni poslanci, ki so vedno postopali kot vseslovenska stranka. Govornik napije Korošcem in vsem Slovencem.

Dr. Vošnjak pozdravlja osmorico gospodov prišedših z Reke, o katerih se sme reči, da smo: „Jedna kri, jeden narod.“ Bog živi Hrvate!

Dr. Barčič zahvaljuje se v lepem govoru na tej napitnici, ozira se na zadnjih dnij napredek v Srbiji, na Črnogoro, na volitve v Dalmaciji in na zmage hrvatske in slovenske stranke v Istri ter naudušeno naposled zakliče: Slava Vodniku!

Umetnik Gangl zahvaljuje se napitnici in na naklonjenosti, da se je baš njemu naročilo izdelati to velečastno delo ter se priporoča v nadaljno podporo.

Prof. T. Zupan opozarja po daljšem pesniškem uvodu, da sta pri današnji slavnosti obitelj Knezova in Vodnikova. Njegova napitnica velja rodbini Vodnikovi in Knezovi, oziroma gospodoma, ki ti dve rodbini zastopata.

Ivan Hribar pozdravlja v daljšem slovenskem in hrvatskem govoru drage goste z Reke, izvajal, kako se javlja vzajemnost mej obema narodoma ter naposled napil bratimstvu hrvatskega in slovenskega naroda.

A. Jakič, urednik iz Pulja, opisoval je v jako iskrenem govoru preporek naroda v Dalmaciji in Istri ter napil slogi Slovanov.

LISTEK

Blóдне duše.

Roman.

Češki spisal Václav Beneš-Třebizský, preložil I. Gornik.

Prvi del.

(Dalje.)

X.

„Slišal sem te od daleč, hitel sem za glasom, in niti ne veš, kako sem vesel, da sem te došel!“

Devojka, kateri so bile te besede govorjene, šla je s počasnim korakom iz gozda proti Jiřicam. Imela je na sebi rudečo, temno progasto jopico, na glavi rudečkasto, nekamo obledelo, na sencih upognjeno ruto in rudeče-črno progasto krilo. Obstavši ozrla se je plaho in zarudela.

„Hotel sem že davno tako-le s taboj govoriti. Kakor bi vedno pred mano bežala — in vender si moja sestričina?“

Svčtluški jele so se pred globokimi očmi delati megle. Bila sta tu tako na samem mej drevjem, in nad glavama njunima sklanjali so se vrhovi borovcev kakor šlemi črnih viteзов.

„Ali si jezna na mene, Svčtluška? Moj Bog, kaj morem jaz za otca?“ In mladenec prijel je devojko za roko. „Ogibaš se me, kakor gada. Ali bi ti mogla za svojega? Ali morejo za njega moja mati? Ti niti ne veš, kako ubožica jokajo! — Vender poglej me vsaj, Svčtluška!“

Devojka dvignila je glavo, uprla za migljaj oči v mladenčev obraz, a brzo jih je zopet povesila. „Kaj bi ljudje rekli, ako bi naju tu ob tem času kdo videl. — Mračí se že! zašepetala je.

„Tako dolgo sem že čakal tega trenutka!“ Mladeneč pristopil je še bliže in trdo stisnil devojčino roko. „Do konca sveta šel bi za taboj. Ko si čitala iz onih knjižic, požiral sem vsako tvojo besedo in zapisoval si jo v možgane, da jih ne pozabim, dokler bom živ. — Svčtluška, ali boš moja? — Moja na veke?“

„Vavřina“, zašepetala je devojka boječe.

„Bodeš — moraš! In ako bi imel ne vem kako dolgo čakati — ako bi imel tudi po smrti strašiti in polegati „pri ubitem“ in viti kakor oni pes do sodnjega dne, moja moraš biti!“

„Vavřina, svojo dušo prodajáš!“

„Prodajam jo zbok tebe in ti še molčiš? — Doslej mi nisi odgovorila!“ Glas mladenca se je

nenavadno tresel in desnica njegova bila je zdaj paleče vroča zdaj ledeno mrzla.

Najedenkrat sklonil se je naglo k njej, da bi jo poljubil; a Svčtluška je umaknivši se mu najedenkrat kakor ptič odletela.

Ko je prišla domov, šla je v svojo izbico, položila roki v naročje in sedela kakor panjač, niti ne vedoč, da čas hiti. Zdelo se ji je, kakor da bi bila v gozdu sedla nekam v mah, in da so bile to vse le sanje.

„Otrok“, začul se je konečno pred njo majkin glas, morda si bolna? Lica ti gore — zagovorili so te. Pripravimo ti vode — pošljemo po Skřurko!“ Odvajajoč devojko za roko ponavljala je mnogokrat vprašanje: „Kaj pa ste vender danes srečali?“

„Preko poti priletel je k nam Ouřadov Vavřina“, odgovorila ji je konečno hči v sobi.

„On?“ — Kmetica izrekla je to besedo z zategnjenim glasom. Potem poslala je po Skřurko.

Skřurka uživala je v vasi skoro glas čudotvornice. Vsako bolezen poznala je po imenu, za vsako imela je soseben zagovor. Ko pa je nekdanj zmajevala z glavo — bilo je to res jedenkrat v celem letu — poslali so po duhovnika. Zdravnikom iz bližnjih mest ljudstvo ni zaupalo.

Župnik Rozman priporočal je Vodnika kot uzor. On ni poznal razlike med narodom, zato se tudi mi ne ločimo v liberalce in konservativce, stare in mlade. Vse bodi pozabljeno, bodimo bratje med seboj, jednega duha, jednega srca!

Zadnji govornik bil je Mat. Kunc iz Ljubljane. Njegov govor je ni našel toliko pozornosti, kakor bi jo bil zaslužil, zato navajamo tu konec tega govora, ki slove:

Ker pa iz duha življenje izvira, je vse, kar so storili naši pesniki in buditelji za duševni razvoj svojega rodu, — koristilo tudi napredku domače umetnosti in obrtnosti! Zato pa slavijo take moze, tudi priprosti obrtniki in delavci, ker vedo, da v duševnem razvoju naroda leži ključ gospodarskemu napredku! Narodna zavednost vzbuja značaje, daje pričetnikom pogum, — in živahno podkrepljenje domače umetnosti in obrtnosti donasalo bode narodu in deželi najlepši in plodoviti sad! Treba pa je, da to vsi spoznamo. Duh in moč, veda in delo sta jednakopravna faktorja, — ta misel mora prodreti med nami, — in pridobili si bomo ž njo zadovoljnost slovenskega delavskega stanu, za kar skrbeti je vsem narodna dolžnost! Ti ideji, ki spaja genijalno misel s fizično krepkostjo, — slogi, ki veže učenjaka s priprostim delavcem, velja naj moja napitnica!

Bog živi slovenski duh!

Bog živi slovensko moč!

(Dalje prih.)

O skupnem vzgojnem delovanju domače hiše in šole.

IV.

Tretje, kar bi pri stariših želeli, je to, da o učiteljih in šoli v pričo otrok vedno lepo in spoštljivo govorimo. Otroci mora imeti ljubav in zaupanje do šole in učitelja, kajti spoštovanje do učitelja je prvi in glavni temelj na kojega se odgoja mladine zida. Podoba učiteljeva biti mora pred dušo otroka uzvišena, čista, nedotakljiva; otrok mora gledati na njega kot na kako višje bitje. „Srečen, presrečen je otrok“ — pravi pedagog Keller — „ki vidi v svojem učitelju skupino vseh čednosti, ki misli, če vsi lažejo in okanjujejo, moj učitelj ne, če je celo moj oče pijanec, moj učitelj ne prekorači nikdar meje dostojnosti, če žive moji stariši v vednem kregu in prepiru, moj učitelj je miroljuben“.

Isti pedagog pripoveduje, da mu je majhna deklica nekoč pokazala v svoji knjigi na mesto, zelo na tenko s svinčnikom zaznamovano ter rekla: „Vidite, tu-le sem so naš gospod učitelj s prstom prijeli!“

Kako zelo je spoštoval ta otrok svojega učitelja, lahko si mislimo, kajti takorekoč sveto se mu je zdelo mesto, katerega se je on, ko je deklici pri poučevanju nekaj pokazal, dotaknil.

Čim večje in višje bitje se učitelj učencu zdi, tembolj bode tudi njegova graja in hvala na njega uplivala. Če pa začne otrok nad učiteljevo npr. vrednostjo dvomiti in če začne doverje ali zaupanje omahovati, začne tudi upliv učiteljeve besede pojemati, hvala in graja zgubita svojo namerno pogubo in to, kar bi drugače ljubezen dosegla, more sedaj le despotizem telesnega ustrahovanja t. j. šiba površno doseči.

„Ti, Svētluška, si ga tudi srečala?“ prашala je mati, ko je družina odšla pogledati v hlev. Pri tem pa je držala desnico na čelu hčerinem, kakor bi hotela na vsak način uroke sama odgnati. „Slišiš dete? Ali si srečala Vavřino?“

„Srečala, mamica!“

„Ali si govorila z njim, Svētluška?“ Majka prisledla je bliže k hčeri. „Povej mi, hčerka! Ali si govorila z njim?“

„Govorila!“

„In dolgo, hčerka?“

„Le trenotek, mamica.“

„Kaj pa ti je povedal?“

„Glava me boli mamica! In nekako mraz mi je!“

„In vendar je tu toplo, da se stene pote in so deli železnih vrat pri peči rudeči kakor kri! Nič drugega ni, kakor hudi uroki, imela si se ga ogniti na sto korakov. Kakor otec je! Oči ima kakor igle, jezik kakor jegulja in obraz kakor gad! Pri Ouradovih so vsi taki!“

Svētluška je globoko vzdihnila.

„O čem pa sta, hčerka, vendar govorila? Ne smela bi se niti zmeniti zanj niti ga pogledati! Dekle ti ne veš, kako ljudje so to!“ (Dalje prih.)

Spoštovanje do učitelja, pobožna vera o njegovej popolnosti sta tedaj veliki pospeševalki vzgojne in če so vzeli stariši z nepremišljenim besedovanjem otroku ljubav in zaupanje do šole in učitelja, vzeli so mu skoro vse, kar se mu sploh odtegniti mogli.

In vendar, kako pogosto se kritikuje v navzočnosti otrok na neprevidni način o osebi učitelja, kako često se vse, kar on zapove ali ukaže brez pametno imenuje in temu, kar zahteva, na robati način odreče.

Slabosti imamo vsi tedaj tudi učitelj kot grešna stvar ni brez njih, a čemu treba te pregreške pred deco razkladati?

„Kedo bo neki tako ozkosrčen, tako hudo se pa vendar ni, da bi otrok radi par besed, ki jih v pričo njega o učitelju črhnem, izgubil že vse spoštovanje do šole in učitelja.“

Tako mi odvrne ta ali oni starišev.

Res je, prvokrat morebiti ne, a počasi bode začel venderle nad učiteljevo popolnostjo dvomiti, posebno pa, če bode večkrat navzoč pri pogovorih čez učitelja in šolo zabavljajočih.

Ko sem še obiskal domačo šolo — pripoveduje pedagog Raumer v svoji zgodovini pedagogije — je moj oče nekoč v mojej prisotnosti grajal način učiteljevega prirezovanja peres in ta majhna graja je prouzročila — pravi Raumer — da sem začel prvokrat nad popolnostjo svojega učitelja dvomiti.

Spoštovanje in ljubav od strani mladine je tedaj učitelju pri njegovem delovanju potrebna.

Ako bi tudi starišem dovolj na tanko pojasniti mogli, da nočemo spoštovanja morebiti iz same prevzetnosti ali iz golega samoljubja, da ne zahtevamo taistega toliko v svojem nego mnogo več v interesu njihovega najdražjega blaga, v interesu njih otrok.

Pripoveduje se, da je Friderika Velikega, ko se je ta vzdrževal v Gorenji Lužici, srečal nekoč stari vaški učitelj po imenu Janko, ter ga s toliko spoštljivostjo pozdravil, da je kralj obstal in se spustil z učiteljem v pogovor. Nagli in odločni odgovori moza dopadli so Frideriku tako, da mu je obljubil, obiskati njegovo šolo.

Več tednov je od tistega časa minolo in stari školnik je že skoraj pozabil kraljeve obljube; kar se nekega dne najedenkrat odpro vrata in v temotno šolsko sobo ustopi nepričakovano monarh ter pozdravi zelo prijazno učitelja in otroke.

Učitelj privzdigne leno svojo čepico, katero je v šoli vedno na glavi nosil, ter nadaljuje v poučevanju ne zmenevši se več za navzočega kralja.

Dolgo poslušal je Friderik Veliki poučevanje vaškega učitelja Janketa. Na zadnje se ves zadovoljen vzdigne ter zapusti šolo, srčno pozdravlja školinika, ki mu je pa zopet le s površnim kimanjem glave odhvalil. Vender pa spremlja visokega obiskovalca pred vrata in tukaj vpraša kralj, kateremu se je hladno obnašanje učitelja v primeri z njegovo prejšnjo spoštljivostjo čudno zdelo, po vzroku njegovega sedanjega vedenja.

„Velikaštvo, odvrne učitelj sedaj zopet z največjo spoštljivostjo, oprostite dobrohotno moje zares razžaljivo obnašanje, pa bodite uverjeni, če bi moji otroci v šoli znali, da je kdo na svetu več kakor sem jaz in da se moram tudi jaz komu klanjati bilo bi po mojem ugledu in že takoj jutri bi moral iti svinje past.“

„Po takem imate čisto prav“ se smeje kralj ljubeznjivo, privzdigne svoj klobuk ter se poslovi.

Da bi moral učitelj, ki pred svojimi otroki skaže dostojno spoštljivost svojemu deželnemu vladarju, iti radi tega svinj past, tega sicer ne verjamemo, pač pa nam ta dogodbica jasno priča, da je tudi ta učitelj dobro znal, da bi brez uživanja spoštovanja svojih otrok ne mogel uspešno poučevati.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani, 10. julija.

Kakor se vidi iz pisave nemških liberalnih listov, je to, da je moral iti primorski namestnik Pretis v pokoj, liberalcem jako nepovoljno. Hvalijo njegove sposobnosti in značaj ter trdijo, da je moral le zaradi tega se umakniti, ker Slovanom ni ugajal, dočim se Taaffejeva vlada opira na Slovane. Drugega povoda ne najdejo za spremembo v Trstu. Irredentizem se jim zdi čisto nedolžen. Da pa je pojavil se irredentizem, temu so zopet krivi le Slovani in sedanja vlada. Uspehi slovanske politike vzbujajo namreč nevoljo med Italijani, ki vidijo, da je

njihova kultura v nevarnosti. Premenjena politika na Primorskem, katero je sedaj pričakovati, zna biti v škodo naši vnanji politiki. Italiji, naši zaveznici, gotovo ne bode prav, če se bode zatiral italijanski element. Res čudno, da naši nasprotniki tako radi strašijo s tem, kake neugodne posledice bode imelo na vnanjo politiko to, če se Slovanom dajo pravice, ki nam gredo. To bi vendar ne bilo častno za Avstrijo, da bi v Berlinu in Rimu določevali njeno notranjo politiko. Kakor se Avstrija ne meša v notranjo politiko drugih držav, tako se tudi druge države nemajo mešati v notranje zadeve avstrijske.

„Grazer Volksblatt“ zdi se sedanjí položaj jako podoben položaju 1878. leta, ko se je zrušilo liberalno gospodstvo. Vlada prepočasno izvršuje svoj program, desnica pa tudi močno ne priganja, da bi vlada zares izvršila, kar je obetala. To je vzbudilo nevoljo v vseh pokrajinah in sloga med njimi se je jela rušiti. Nastopil je obstoj v zakonodavstvu še bolj pa v eksekutivi glede socialnih reform. Na druge strani se je manjšina zopet tesneje zjediniła in z neko državniško mirnostjo zre v tabor desnice. Sedaj ni sicer še misliti, da se bode kar vse preobrnilo levičarjem v korist, ker skoro ni misliti, da bi dobili zanesljivo večino. Za birokratično, centralistično ministerstvo bi pa bil položaj jako ugoden. Položaj v državnem zboru bode negotov, če Čehi prepuste njihovo vodstvo Mladočehom. Pričakovati je absolutizma, kakor se kaže, in absolutizma gotovo nikdo ne bode tako čutil, kakor Mladočehi. — „Vaterland“ je pa našel, da je uspeh Mladočehov v zvezi z nasprotjem med Rimom in Bizancem in vidi rešitev le v kristijanskem socializmu. Če se to posreči, tarna konservativni organ, je ves zopet izročen v roke nacjonalizmu in bizantizmu. Kakor se vidi, je konservativcem strašno hudo, da se njih želje kmalu ne uresničijo. Letos je v vseh kronovinah, kjer so bile volitve, klerikalna stranka energično posegla v volilni boj, toda uspehi neso baš veliki. Na Češkem in v Galiciji ni sicer postavila svojih kandidatov, a je podpirala Staročeha in aristokrate, pa ne s posebnim uspehom. Klerikalni listi in volilni oklici so zatrjevali, da je od letošnjih volitev za deželne zbornice zavisno, če se postavi šola na versko podlogo, in izid teh volitev je neugoden njihovim težnjam.

V Dunajskem mestnem zboru se je te dni posvetovalo, kako bi se zabranilo profesorjem in učiteljem mestnih šol, da bi ne kandidovali v postavodavne zbornice. Ta stvar se je pa na predlog poslanca Lueggerja še odložila na nedoločen čas. Liberalci so odločno zoper to, da bi mestni učitelji in profesorji se rinili v razne zastope ter bi po tem morali iskati in plačevati drugih oseb, da poučujejo. Zjedinjeni kristijani pa vidijo v tem kršenje ustavnih prav, kajti po ustavi imajo državni uradniki in uradniki avtonomnih oblastev aktivno in pasivno volilno pravico. Moramo reči, da imajo ti in oni prav. Da to ne gre, da kdo plačo vleče za službo, ki je ne opravlja, je vendar precej jasno. Toda škoda je, da liberalci še le sedaj spoznavajo, ko je voljenih nekaj protisemitskih profesorjev v mestni zbor. Prej ko so sami vladali, prirojavili ustavo, bi morda bili to stvar lahko na pravičnejši podlagi uredili. Morebiti bi bili lahko ukrenili, da more uradnik biti poslanec, toda stroške, ki nastanejo iz njegovega nameščenja mora sam povrniti.

Tudi na Tirolskem letos komando volilnih odborov ni mnogo veljal. Trije klerikalci so se sami urinili, dasi je centralni odbor konservativcev druge moze priporočal. Dva kmeta sta voljena tudi proti volji volilnega odbora. Resultat volilcev zato je tudi ni konservativcem prav dovoljen. V deželnem zboru bode 30 nemških konservativcev, 18 Italijanov in 14 nemških liberalcev. Nemška konservativna stranka je najmočnejša, cesar se pa ni čuditi, kajti 7 glasov v zboru ima že a priori zagotovljenih, namreč tri virilne glase in štiri mandate duhovskega veleposestva. Konservativci bodo imeli večino, ker je več Italijanov konservativnih, toda ozirati se bodo morali na narodne težnje Italijanov, da jim slednji ne odreko pomoči. S kakšnimi pretiranimi predlogi pred ta zbor ne bodo smeli priti, ker bi se sicer pokazati utegnili, da sedaj neso več sami gospodarji v deželi.

Vnanje države.

„Politische Fragmente“ sklepajo iz tega, da je srbski kralj Aleksander pri banketu, ki je bil po njegovem maziljenju napil „svojemu kumu“ ruskemu carju, da je ruski upliv popolnoma izpodrinil avstrijskega v Srbiji. To napitnico so seveda skovali regenti in jo je kralj le govoril, in baš iz tega se vidi, kako mnenje vlada v odločujočih krogih. Ta list dvomi, da bi avstrijski upliv v Bolgariji mogel nas odškodovati za zgubljeno našo veljavo v Srbiji, ker se ta upliv ni za jedno črto ne odločuje od upliva, ki smo ga imeli v Srbiji. Avstrije upliv v Bolgariji opira se le na kneza in nekaj malo visoko stoječih oseb. Naroda pa Avstrija drugače ne pridobi, da se izreče za velikobolgarske ideje, za kar se pa na Dunaji še ne morejo odločiti.

V Bolgariji so jako veseli, da so dobili denar na posodo, če tudi pogoj neso baš ugodni. Bahajo se, da so jim ponujali celo 100 milijonov frankov, pa jih vlada ni hotela, ker jih ne potrebuje. Iz tega, da se je posrečila finančna operacija,

Dalje v prilogi.

sklepajo tudi, da so se v Evropi že sprijaznili z mislijo, da priznajo kneza Ferdinanda, kajti kapitalisti so se gotovo, predno so sklenili posojilo, natančno informovali, kako je z bolgarskim vprašanjem. Nam se pač zdi, da v Sofiji položaj malo preoptimistično sodijo, kajti priznanje kneza Ferdinanda ovira le Rusija, drugače bi ga bile druge velevalisti že davno priznale. V Peterburgu pa še ne kažejo nič večje prijaznosti Koburžanu, nego so jo z začetka.

Nekateri ruski listi hudo napadajo sedanjo rumunsko vlado, ker hitro nadaljuje grajenje trdnjav, naperjenih proti Rusiji, docim se meja proti Avstriji niti še utrjevati ni začela. To je jasen dokaz, da sedanja rumunska vlada ne misli ostati nevtralna v bodoči vojni, temveč se pridružiti nasprotnikom Rusije. Catargijevim obljubam ni nič verjeti. Sedanja vlada je tudi preslaba, da bi Rumunijo spravila zopet na pravi pot. „Grazdanin“ očita kratkovidnost onim ruskim politikom in diplomatom, ki mislijo, da v Bukureštu simpatizujejo za Rusijo.

Dne 28. t. m. bodo volitve za generalne svete na Francoskem. Volili bodo okoli 1500 svetnikov. Sedaj so republičani skoro v vseh generalnih svetih imeli večino. Nad 1200 generalnih svetnikov pripadalo je republičanski stranki. Dosedaj so republičani od 1880. leta pri vsacih volitvah dobili več mandatov. Letos pa nemajo upanja, da bi kaj pridobili, temveč bodo veseli, če ničesar ne zgubé. Te volitve so letos zaradi tega važne, ker se bode iz njih izida lahko sklepalo, kako bodo iz pale jeseni volitve za zbornico.

Da so nasprotja mej nemškimi kancelarjem in načelnikom generalnega štaba, o tem ni dvojiti. To dokazuje pisava oficijoznih listov. General Waldersee bi rad, da bi bila takoj vojna z Rusijo, ko je nemška vojska že pripravljena, ruska pa še ne. „Nordd. Allg. Zeitg.“ je sedaj prinesla članek, da je vojna le sredstvo in nadaljevanje politike in jej je torej podrejena, kar že priznava znani vojaški pisatelj Klausewitz. S tem je povedano, da je vojna uprava podrejena diplomaciji, da o vojni nema od ločevati Waldersee temveč Bismarck.

Kakor smo že poročali, je v francoski zbornici malo manjkalo, da se poslanci neso stekli, jednaki prizori dogajajo se tudi na Španjskem. Minuli petek je v španjski zbornici poslanec Martos hudo napadal vlado in jej očital despotizem. To je pa dalo povod škandalu. Ko sta dva ministra opravičevala vlado, je opozicija tako kričala, da skoro nikdo ni razumel govornikov. Nazadnje so pa poslanci pograbilili palice in se začeli pretepati. Zbornični sluge so le s težavo napravili red.

Dopisi.

Iz Maribora. [Izv. dopis]. (Celjski opat — kandidat za lavantinski knezoškofski sedež.) Komaj je zatisnil blagi škof Jakob Maksimilijan svoje oči, proglasili so nemškutarski Celjani kot svojega kandidata za izprazneno knezoškofjsko stolico v Mariboru, onega duhovna, v katerem je slavna Celjska vahta nekaj iztaknila „biser svečeniškega stanu“, — Celjskega opata viteza Wretschka. „Samo doktorat mu še manjka, druge lastnosti ima vse“, modrovali so Celjski purgarji. Ko so nekateri hudomušneži vitežkemu opatu „zafrikajoč“ ga tako rekoč čestitali, češ: „Gospod opat, no zdaj bodete pa morali Vi v Maribor“, pomuzal se je mož veselo, rekoč „no par let bi pa že še vlekel.“ —

Ker torej nema doktorata, hotel je pa na drug način doprinesiti svoj „Befähigungsnachweis“ za pastirovanje vladikovine. Ko je bil pogreb rajnega škofa, dejal je skrbno svojo kapo in svoj mantel v kovčeg, ter pohitel v Maribor, da se pokaže v vsem svojem svitu in sijaji strmečemu svetu češ: „Ecce homo“; tako mi stoji škofovska kapa!

Oh opat, opat, kaj počenjate? Pustite doma svoj kovčeg in svojo kapo; to ne bo imelo srečnega konca! Vsak kaplan ve, da Vi smete škofovsko kapo imeti samo v Celji, ne pa tudi izven svojega sedeža. Ali Vam to še ni znano postalo? — Ali oko gospoda opata je bilo oslepelo in njegov sicer tako „bister“ razum bil je otemnel, in tako se je morala dopolniti njegova osoda, kakor je to bilo določeno v osodni knjigi od početka, in od konec dnij. —

Ko se gospod opat prikaže na „lici mesta“ se svojo kapo na glavi, spogledali so se duhovni, katerih je bilo nad 300 začudeno, češ: „inde tu Saule inter prophetas?“

In na mestu samem so bili pripravljeni štirje sedeži; za nadškofa jeden, za škofa Ljubljanskega jeden, za škofa Celovškega jeden, in za dekana Mariborskega stolnega kapitela jeden. Za Celjskega opata pa nobeden.

To je bil zadnji opomin osode, zadnje njeno svarjenje, ali gospod opat ga ni razumel. —

Začeli so se mrtvaški obredi Nadškof in škofa

ter dekan stolnega kapitela peli so „absolutionem“ in šli okolu krste. In tudi Celjski opat povzdignil je svoj glas in pel „absolutionem“. Nadškof vprašal je začuden: „No, wer singt denn da?“ In ko je opat šel tudi okolu krste, spregovori nadškof krepkim glasom: „deponas infulam.“ Stolni vikar priskoči hitro, prime „infulo“ za jeden „cipf“, ter njo potegne gospodu opatu raz glave. In vnovič se začuje glas gosp. nadškofa: „Deponas candellam et libr“, in hitro priskočijo postrežljivi duhovi, ki olehčajo g. opata roke s tem, da položijo proč njegovo knjigo in svečo.

Ti nepričakovani dogodjaji odvzeli so pa nekoliko g. Opatu njegovo lepo in bujno razvito samozavest, tako da je nekoliko zmešan prispel opat na svoje prejšnje mesto. In ko so se molitve nadaljevale, pozabil je, da je tukaj nadškof prva oseba in da ima on voditi molitve. To so vsi ostali umolknil, začel je opat moliti naprej, dokler nenadoma ne ustavi njegovih besed ne ravno prebistrega toka osodepolni ukaz knezoškofov: „Taceas et recedasi!“ In g. opat je omolknil, vox faucibus haesit.

Ko pa je bil celi obred končan, pristopil je opat k knezoškofu ter se predstavljal rekoč: „Ich bin der Abt von Cilli“, gotovo pričakujoč, kako laskavo bo nadškof izrazil svoje veselje, da mu je videti Celjskih nemčurjev slavljence od obličja do obličja. A njegova nada, ljubo ga je varala: Mesto laskavib, njegova ušesa prijetno božajočih besed udari mu na sluh, kratek po vsem nepričakovan odgovor: „Also Sie sind dieser Eindringling.“ In ko je odpiral ploh svojih zob, ter hotel žgniti še katero, obrnil se je nadškof proč, z kratkima besedama: „Satis fiat.“

In „satis“ je bilo, celo našemu opatu. — „Abiit, excessit, erupit, evasit.“

Šel je — brzovlak odpeljal ga je v varno zašitje Celjskih njegovih nemškutarskih čestilcev.

Tako je delal vitez Wretschko svoj prvi rigorozum.

Z Belekranjskega 7. julija. [Izv. dop.] Pač res ne bi pisali o volitvi kmečkih občin za deželni zbor kranjski, kajti zamolčali bi radi, kako so mešali duhovniki s kandidati, četudi se je preč. gospod dekan Aleš odločno odpovedal, da ne prevzame izvolitve in če tudi se je okrajni glavar Črnomeljski javno izrazil, da ne prevzame kandidature — se je vendar še delalo za dekana. Zadnji čas se je govorilo mnogo o Bajuku, ki je pa pred volitvijo častno odstopil. Volilci Črnomeljskega okraja kandidovali so nadzornika Jeršinovica, moža obče spoštovanega, ki zasluži vsled svoje delavnosti in zmožnosti povse javnega zaupanja. Ker je imel Vinški župnik svojih osem udanih ovčic in ker župnik Schweiger ni mogel se svojim krdelcem do večine dospeti, da bi bil izvoljen „Kočevar“ župnik König ponudili so kmetu Dragošu mandat, ki je imel tudi nekaj mož, in je sam sebe volil, ter zapustil svojo stranko. Pripomoček izvolitvi bilo je vendar le ne — moštvo preprostega kmeta Dragoša, ki je svojo besedo zatajil in izdal svojo stranko.

Ako je tako početje v korist narodu, ako se brezznačajnost goji mej ljudstvom, kam bomo prišli gosp. župnik Schweiger?

Nadzornik Jeršinovic dobil je tedaj le 21 glasov, ne — moški kmet Dragoš pa 33 glasov.

Pred volitvijo so se zbirali volilci v gradu in čitalniški dvorani, kjer je prišlo do malega poraza; večina volilcev pa se je razgovarjala na trgu. Volilci so bili mirni; le dva duhovna gospoda sta si upala žaliti poštene može, kar bode pa sodnijska obravnava poravnala.

Kolikor poznamo Dragoša smemo konstatovati, da je nesposoben za poslanstvo; značaj svoj je pa jasno pokazal, ko je v čitalnični sobi rekel: Le čvrsti ostanimo, nas je večina; minuto pozneje je pa že v nasprotnem taboru volil. Na tej „moči“ častitamo čestiti duhovščini, ki stavi duševno obzorje preč. g. dekana Aleša in Dragoša na jednako stališče. „Der Zweck heiligt die Mittel!“

Iz Gornjegradu 7. julija. [Izv. dop.] Slovenci smo vendar dobre duše. Z nami se lahko pleše, kakor se gode — pa jedenkrat utegne se vendar dogoditi, da je struna preveč napeta — ter poči. Tukaj imamo že od novega leta graščinskega oskrbnika, trdega in strastnega Nemca, ki misli, da živi v istem stoletju, ko so še „Vogti“ vladali. On gospodari in zapoveduje še slovenskim kmetom, da je groza in strah in kar je slovenski, je pri njem „Weg mit dem Wisch“. O ko bi se kaj jednacega

pri naših nasprotnikih zgodilo — že davno bi ga odpravili — mi pa še vedno v svojo škodo trpimo in kaj boljšega pričakujemo. Bog vedi, kdaj pride srečen dan in kedaj bodo dotični gospodje nam oskrbnika dali, ki ne bode naših kmetov drl, ampak kot knezoškofjski zastopnik in oskrbnik katoliško cerkvenega posestva jim pomagal v dvojnem oziru kot oskrbnik in narodnjak! — Prosimo tega! Ako se pa nam neče pomagati, tedaj pa še kaj taci kug pošljite, da nas čisto okužijo in moralčno kakor fizično pokopajo, saj že dosta ne manjka. Ubogi kmet!

Iz Ljutomera 10. julija. [Izv. dop.] Znano je že, kako se nekaj let potegujemo za to, da bi dobili železnico, ki bi nas približala drugemu svetu. Ta trud pa tudi ni ostal brez uspeha. Okrajni odbor Ljutomerski, ki je dobil koncesijo za normalno železnico od Radgone do Ljutomera, je sklenil z južno železnico, ki je tudi gradila železnica od Spielfelda do Radgone, pogodbo vsled katere bode južna železnica sama gradila železnico od Radgone naprej do Ljutomera in potem prevzela promet. — Vsled tega je prišlo v naš prijazni okraj prve dni maja od južne železnice več inženjerjev, ki so v dveh mesecih premerili in z nova trasirali navedeno železnico tako natančno, kakor se bode ista začela v istini graditi še v teku letošnjega leta.

Kako se bode spravil denar za vse delo, smo Vam že bili naznanili v obče. Pristaviti je še treba, da še manjka denarja kakih 70.000 gld. za glavne akcije (Stammaktien). Da se še dobi ta znesek, je uložil Ljutomerski okrajni odbor pri deželnem odboru štajerskem prošnjo, naj bi dežela še prevzela tudi ta primankljaj v svoje plačilo. Ker je deželni odbor štajerski odgovoril, da bode priporočal deželnemu zboru, naj se še votira navedeni primankljaj za glavne akcije, smemo prepričani biti, da se deželni zbor štajerski ne bode branil dovoliti prošnega zneska in s tem zagotoviti izvršenje železnice za naš okraj tako važne.

Z Vranskega 9. julija. [Izv. dopis.] Malo izvestje iz mirnega našega zavetišča Vranskega in to, kar bi Vam tu in tam imeli poročati, ne bi zanimalo čitateljev, kak mali, kratki zasebni „ravs“, kaka navadna zamera — to vse ne zanima čitatelja, političnih borb pa je v Savinjski dolini malo, akoravno spenjajo sovražniki iz Celja preko Žavca in Št. Petra kaj radi svoje tipalnice po narodni dolini. Naj imajo nedolžno veselje!

V nedeljo 7. julija, pa smo imeli na Vranskem jako živahno gibanje. Domača požarna straža povabila je svoje tovariše na pohod. In res so došli vrli Kamničanje, veseli Lukovčanje, Gornjegradčanje, Št. Pavlčanje in Žavčani. Nad 100 brambovcev so presrečno pozdravljali ob prihodu občina, trg in domača gasilna straža. Vzajemnost in bratovska ljubav se je uprav patrijarhalčno kazala na slavnostnem prostorišču, kjer so naudušene besede slavile zasluzne može naše doline, sosesčine v prvi vrsti pa milih nam gostov iz sosedne neupogljive Kranjske.

In pa gostoleča Kamniška „Lira“, kako bi o tej pisal! Saj jih poznate milodoneče glasove naše slovenske pesni, katero Liraši ne gojé samo z grlom, nego v popolni meri tudi s srcem. To pa je prvi pogoj za našo pesen, da dohaja iz srca in tako tudi sega do srca!

Ta veselica, dokaz bratovskega sporazuma mej društvi odličnih, vsaki nevarnosti v korist bližnjemu nasprotujočih mož, nam ostane v živem spominu in nadejamo se, da se bode dragim gostom jednako godilo.

Veselje skorajšnjega svidenja gojimo pa še posebej, zato ker deloljubni Kamničanje nameravajo v kratkem osnovati veselico.

Domače stvari.

— (Konfiskacija.) Včerajšnja številka našega lista zaplenilo je državno pravdnništvo zaradi dopisa „Iz Konjic“, v katerem se je pripovedovalo ob aféri Oplotniškega oskrbnika, vinjenega glazutarskega uradnika in ob posledicah te dogodbe pri sodišči. Današnja številka ima štiri strani priloge.

— (V čitalnični restavraciji) priredili so včeraj zvečer „Sokoli in pevci starosti“ gospodu Ivanu Hribarju, povodom njegove izvolitve deželnim poslancem jako mnogobrojno obiskano veselico, pri kateri je svirala Domžalska godba. V imenu Sokola pozdravil novoizvoljenega poslanca gospod Ferko Kersnik, v imenu obrtnikov gospod Kunc. Gospod Hribar je obema v daljših, mnogo

odobravanib govorih odgovarjal, označil svoje stališče in obečal, da bode v vedni dotiki s svojimi volilci. Pevci peli so več krepkih zborov in četerospevov. Na večstransko željo priobčujemo v naslednjih vrstah del govora g. Kunca, ki je govoril v imenu obrtnikov volilcev: Može, ki so v tolikem številu oddali glasove za g. Hribarja, niso bili orodje nikomur, nego sebi. Še nikdar, naj se obrtniki obrnejo kamor hočejo, ni bilo slišati družega, nego da so „nezavedni“. Slovenski rokodelci so pa slehernemu, ki hoče videti, dokazali prvi dan volitve, da prav dobro razločujejo politiko; in ker vse zmešnjave neso spravile s svojega stališča stanu, ki narodno stališče tako previdno razsoja, ne zasluži enakih psok! Mirnim potom poskušali so slovenski rokodelci pri volilnem shodu za mestni zbor prodreti s skromno zahtevo, a od vseh strani zadonelo je, da ni prostora za nje! Sme nam li kdo očitati rušenje discipline? Slovensko obrtništvo nema mržnje proti nikomur, tudi ni šlo zato v boj! Njegove zahteve so opravljene po zakonih in leže v narodnem interesu. Iskalo je le moža, ki je odločen, in zato so slovenski rokodelci v toliki meri izkazali zaupanje možu, ki ni iz njih srede, ker si želijo odločnih moži! Le odločni može uživajo zaupanje delavskega meščanstva. Današnja volitev, h kateri je največ pripomogel dosedaj nepoznani slovenski obrtni stan, soditi je le s tega stališča.

— (Gosp. dr. Alfonz Mosché) odložil je svoj mandat kot mestni odbornik Ljubljanski.

— (Iz Novega Mesta) se nam piše: Volitve dne 8. julija se v Novem Mestu nobeden gospod duhovnik ni udeležil. — Treba ni bilo truditi se, ker ni bilo nasprotnega kandidata, pa ker je toliko duhovnikov v našem mestu, bi že kateri lahko prišel volit. Gosp. prof. Šuklje bo vedel, kdo mu je prijazen. Izvoljenemu kandidatu na čast je bila na večer 8. julija godba na trgu.

— („Freie Stimmen“) priobčile so dne 6. t. m. uvodni članek „Die Verhetzung über die Grenze“, v katerem se silno jezé zaradi prihoda in vsprejema koroških Slovencev povodom Vodnikove slavnosti. Konfuzna pisava in šifra W nam spričuje, da je ta članek zagrešil g. Sima (Winter), ki pa na ta proizvod ne more biti posebno ponosen.

— (Umrli) je včeraj v Budanjah nad Vipavo tamošnji učitelj g. Andrej Legat v 49. letu dobe svoje. Bil je vrl narodnjak in značajan mož; otrokom pa dober učitelj. On je bil prvi, ki je Notranje vspodbujal nabirati za Vilharjev spomenik. Bodi mu zemljica lahka in blag spomin!

— (Distriktnina zdravnikoma na slovenskem Štajerskem) sta se od deželnega odbora štajerskega imenovana g. dr. Jos. Spešič, tačas zdravnik v Ljutomeru, za Središče in gosp. dr. Iv. Šlander, tačas zdravnik v Gornjem gradu, za Mozirje v Savinjski dolini.

— (Podoba) pokojnega rodoljuba Fr. Vidica, katero je po fotografiji jako dobro naslikal naš domači slikar g. Lud. Grilec, razstavljena je v oknu Giontinijeve knjigotržnice na mestnem trgu.

— (Volitve v okrajni zastop Mari-borski) bile so za narodno stran zelo neugodne. V kmetskih občinah dobili so narodni kandidatje le po 22 glasov, nemški kandidatje pa po 115 glasov. To razmerje glasov jasno priča, da v okrajni Mari-borskem nazadujemo.

— (V orglarski šoli) na Starem trgu štev. 13 bode jutri v petek ob 9. uri zjutraj javna skušnja, h kateri se vabijo vsi prijatelji cerkvene glasbe.

— (Domača umetnost) Vg. Kolmana prodajalnici na mestnem trgu razstavljen je te dni lep kip matere božje, ki ga je izdelal gosp. Andrej Rovšek, učenec na tukajšnji obrtni šoli. Delo kaže, da je g. Rovšek jako nadarjen in da si je pridobil že precejšnjo spretnost.

— (Konec šolskega leta.) Gimnazija Ljubljanska zaključila je danes šolsko leto, realka in ljudke šole pa končajo še le v soboto.

— (Zrelostni izpit) na tukajnji višji realki bil je včeraj. Maturo je delalo 7 dijakov, izmed katerih je eden izpit napravil z odliko, drugi pa dobili spričevalo zrelosti.

— (Na c. kr. moškem učiteljski) pričel se je godni izpit v četrtek 4. dne julija po popoldne in se je zvršil v ponedeljek, 8. dne julija zvečer. Izpit delalo je 21 pripravnikov, od kojih je 19 izpit napravilo z ugodnim uspehom, dva padla sta na dva meseca.

— (Na c. kr. ženskem učiteljski) zvršil se je godni izpit v četrtek, 4. dne julija o poludne. Izpit delalo je 30 kandidatinj, od kojih je 27 izpit z ugodnim uspehom napravilo, 3 padle so na dva meseca.

— (Smešna tiskovna pomota) „Politik“ ima o volitvah na Kranjskem nastopni telegram: „Laibach 8. Juli. Bei den Landtagswahlen wurden gewählt: In Krainburg, Bischof Lack und Advokat dr. Tavčar mit 164 Stimmen, fast einstimmig. In Radmannsdorf: Stein...“ Po tem takem bil je v Kranji tudi izvoljen škof Lack, v Radovljici pa smo dobili poslanca ki se piše Stein.

— (Iz Ormoža) se nam piše: Ormoško čitalnico zadela je bridka zguba, ker se njeni predsednik zdravnik gosp. dr. Anton Žizek preseli v Vojnik. Zaradi tega vabi čitalnični odbor vse njegove častilce in čitalnične prijatelje na nedeljo dne 14. julija t. l. ob 1/2 7. uri na večer v čitalnico, da se od g. dr. Antona Žiška poslovimo. Skupna večerja stane posameznika 60 kr. brez pijače in mi prosimo za obilno udeležitev. Jako ugodno bi nam bilo, če bi se vsak p. n. gost račil konči v nedeljo dopoldne, na kolikor to moči, poprej prijaviti.

— (Program gimnazije Celovške) došel nam je danes. Na čelu ima patrijotičen nagovor in spis „Lateinische Stilübungen“, potem pa šolske vesti, katerim povzamemo, da je na tem zavodu poučevalo 11 profesorjev, 1 učitelj, 4 suplenti, 3 pomožni in 4 stranski učitelji, vkupe 23 učnih sil. Na gimnaziji bilo je koncem leta 392 učencev, mej njimi 334 Nemcev in 54 Slovencev. Mej temi bilo jih je 93 iz Celovca, 230 s Koroškega, 28 Štajercerjev itd. Šolnine plačalo se je 6397 gld. 50 kr. vsprejemnine 228 gld. 90 kr., štipendij bilo je odanih 47 v skupnem znesku 3972 gld 90 kr. Pouk v slovenščini je razdeljen v 4 tečaje, katere je pohajalo 69 učencev. Paralelke bile so v prvih treh razredih.

— („Popotnik“) ima v 13. štev. nastopno vsebino: Nekoliko črtic iz domače vzgoje v prostih Slovincih. (Ivan Štukelj.) — Vzgoja in zgovornost pri Rimljanih. (Prof. F. Brežnik.) — Učne slike iz prirodopisja. Spisuje Anton Kosi. — Pedagogiški razgled. — Dopisi. — Opomin Koperskim učiteljskim abiturijantom iz leta 1880. — Novice in razne stvari. — Natečaji.

— („Kmetovalca“) izšla je 12. številka. Vsebina: Perutnistvo. — Škropilnica za trte. — Konjska dirka v trab. — Nekoliko besed o paši in zeleni klaji. — Razne reči. — Vprašanja in odgovori. — Gospodarske novice. — Uradne vesti c. kr. kmetijske družbe kranjske.

— („Matica Hrvatska“) začela je deliti in razpošiljati naslednje letošnje knjige: 1. Hoič Ivan: Slike iz sveobčega zemljopisa. Sa šestdeset slika i jednom zemljopisnom kartom (zemaljske nolutke). 8 ina VIII. 367 strana. 2. Rabar Ivan: Poviest rimskih careva. Prvi dio. Sa kartom rimskoga carstva. 8-ina VII. 342 str. Ban Matija: Knez Nikola Zrinjski. Junačka drama u pet čina. (Zabavna knjižnica CV.—CVI.) 142 str. 4. Novak Vjenceslav: Pavao Šegota. Pripoviest. (Zabavna knjižnica CVII.—CIX.) 8 ina 203. strane. 5. Tommaseo Nikola: Iskrice. Uvod napisao Ivan Milčetić. Sa slikom Nikole Tommasea. 8 ina LXXIX. 80 str. 6. Broz Ivan: Crtice iz hrvatske književnosti. Knjiga druga. 8-ina VIII. 196 str. 7. Tomić Josip Eugen: Emin-agina ljubav. Pripoviest. (Zabavna knjižnica CX.—CXI.) 8 ina 196 str. 8. Lopšić Radoslav: Dva hrvatska junaka: Marko Mesić i Luka Ibrisić. Sa sedam slika. 8-ina VIII. 147 strana. 9. Šandor Gjalski Ksaver: Biedne priče pripoviesti. (Zabavna knjižnica CXII.—CXIV.) 8-ina 143 str. 10. Herodot: Povijest. Dio drugi. Preveo i tumač dodao dr. Avgust Musić. Prievoda grčkih i latinskih klasika zvezak šesti. 8 ina. IV. 308 str. 11. Lorković Blaž: Počela političke ekonomije ili obćega gospodarstva. (Knjižnice za hrvatske trgovce knjiga prva.) 8 ina. X. 320 strana.

— (Akademično društvo „Triglav“ v Gradci) ima v soboto dne 13. julija svoje IV. in zadnje redno zborovanje, ter zajedno priredi odhodnico. Lokal: Hotel „goldenese Ross“. Začetek ob 8. zvečer. Spored: A. 1. Čitanje zapisnika. 2. Slučajnosti. B. Petje in prosta zabava. Gg. društveniki naj blagovolijo priti v polnem številu. Gostje dobro došli!

— (Iz Oreška) se nam piše: V nedeljo, to je 14. t. m., napravi tukajšnje bralno društvo z

zastavo izlet na Razdrto. Uljudno se vabijo tudi p. n. gospodje iz bližnje Postojine. Točno ob 3. uri popoldne gremo iz Oreška, če tudi bi bilo najslabše vreme.

— (Gospodu Jurkoviču,) nadučitelju v Šmarji pri Jelšah, potrjujemo na njegovo prošnjo, da on ni dopisnik našemu listu.

— (V toplice v Laškem trgu) došlo je do 29. m. m. 230 strank s 460 osobami.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 9. julija. Pri deželnozborskih volitvah v trgovinskih zbornicah izvoljenih osem Staročehov in sedem Nemcev.

Beligrad 9. julija. Kralj ob 1/2 6. uri popoldne semkaj dospel in bil naidušeno pozdravljen.

Peterburg 9. julija. Car Aleksander dal ukaz, da se imajo vse oklopnice in topnjače baltiskega brodovja začetkom avgusta zbrati v pristanišči Kronstadtskem, da je bode ogledal. Takoj potem bodo baltiskega brodovja veliki letošnji manevri, pri katerih bode car prisoten.

Bukurešt 9. julija. Pri postaji Cial-nica blizu Bukurešta trčil je osobni vlak s tovrnim vlakom. Petnajst osob ubitih ali pa teško ranjenih. Osobnega vlaka kurilca vrglo je v kotel in zgorel je popolnoma. Služnik, ki je tej nezgodi kriv, je ubežal.

Pariz 9. julija. Zbornica odobrila vojaški zakon v isti obliki, kakor je senat sklenil. Krantz odgovarjajoč na interpelacijo, je rekel, da bode za nove vojne ladije zahteval 58 milijonov dodatnega kredita. Tirard izjavil, da vlada jemlje ozir na denarna sredstva dežele, ako pa bode treba novih žrtv za brodovje, n-bode odlašal, marveč žrtve od zbornične domo ljubnosti zahteval. (Odobranje.)

Dunaj 10. julija. „Wiener Ztg.“ javlja, da se gorenje avstrijski namestnik baron Weber na svojo prošnjo prestavi v stalni pokoj z najvišjim priznanjem izvrstnega, zvestega in udanega službovanja. Dalje imenovanje deželnega predsednika, grofa Merveldta njegovim naslednikom.

Dunaj 10. julija. Finančnega ministerstva naredba objavlja določbe ob izdaji novih bankovcev po goldinarji od dne 13. tega meseca pričenši.

— Baron Schmidt, deželni predsednik na Koroškem in grof Larisch, deželni glavar v Šleziji, imenovana tajnima svetnikoma.

— Cesar pripeljal se iz Ischla na „diner“, h kateremu sta danes in jutri delegaciji povabljeni. Jutri zvečer vrne se zopet v Ischl.

Budimpešta 10. julija. Po natančnih računih bode Ogerska letos 23.3 milijonov kvintalov pšenice pridelala, to je za 35% menj kakor lani in celo 4.1 milijonov kvintalov menj, kakor 1888. l.

Beligrad 10. julija. Poslanik Hengelmüller ostavil je danes naše mesto.

Berolin 10. julija. „Kreuzzeitung“ javlja, da pojde kralj Milan v kratkem iz Carigrada v Pariz, pozneje v London, oziroma na Škotsko.

Dunaj 11. julija. V avstrijske delegacije plenarni seji vsprejete vse točke vojnega proračuna. V ogerske delegacije plenarni seji so se včeraj vsprejeti končni proračuni definitivno dovolili.

Brno 11. julija. Delavcev, ki so začeli zopet delati, nihče ne moti. Danes dela okolu šest tisoč delavcev. V petnajstih tovarnah je vse na delu, v treh razen tkalcev vsi.

Razne vesti.

* (Redka sreča.) V Temešvaru zadel je bivši občinski uradnik preteklo soboto v mali loteriji 400.000 gld. V Temešvaru so tri kolekture, v vsaki staval je po 10 gld. na številke 44, 50, 55, 80 in 88 in sestavl po 10 vrst. Številke 44, 50 in 88 so res bile vlečene in mladi, okolu 30 let stari mož, zadel je omenjeno vsoto.

* (Koliko stane svetovna razstava Pariška.) Razen stroškov po razstavi stala bode svetovna razstava državo in mesto Pariško 50 milijonov frankov. Ker potroši izmed 50.000 razstavljalcev vsak povprečno po 3000 frankov, to je skupaj za ves čas razstave 150 milijonov frankov, pogoltnilo bode velikansko podjetje 200 milj. frankov.

Razstava traja 180 dni, torej stane vsaki dan 1.111.111 frankov in, ker je odprta na dan od 9. ure zjutraj do 6. ure zvečer, to je 9 ur, stane vsako uro 123.456 frankov 78 centimov. Vsled električne luči pak je razstava po 5 ur dlje odprta, kar daje dobiček 900 ur, in tako zmanjšajo se stroški vsako uro na 79.000 frankov. Ustopenina je zdaj izrecno nizka (10 sous), tako da si vsakdo lahko ogleduje ves božji dan za neznaten znesek v istini krasno razstavo, ki stane jedno uro 79.000 frankov.

* (Grozna neizgoda na bavarski železnici.) Ker je železnični čuvaj napačno obrnil tir, skočil je s tira 7 t. m. ob osmih zjutraj Kolonj-Frankobrodski brzdovlak pri postaji Roehmoosu. Več voz se je zdrobilo in stroj zaril se je globoko v zemljo. Devet oseb je mrtvih, med temi tudi stroga Dunajskega optika Merkerja z otrokom vred. Izmed osmero teško ranjenih oseb umrla je jedna v zdravstvenem vozu med vožnjo v bolnico Mona kovsko. Železnični čuvaj, ki je škodo prouzročil, je pobegnil.

* (Smrtna obsodba.) Sodišče v Petrinji na Hrvatskem obsodilo je 26 m. m. v smrt na večalih Nikico Baltića iz Dolenjega Selišča pri Glini, ker je februarja t. l. umoril in oropal svojega soseda Stanka Miljevića.

* (Štirje roparski morilci pred sodiščem.) Pred porotnim sodiščem v Parizu pričela se je 28. m. m. končna obravnava proti štirim že večkrat kaznovanim potepuhom, imenom Allorto, Sellier, Mekreant in Catelain radi roparskega umora. Zločinci priznali so sicer storjeno zlo dejstvo, a zvrčali gaavno krivdo jeden na drugega. Žrtva groznega zločina bil je marljiv samec in vrtnar Bourdon, kateri je stanoval kot čuvaj v prazni vili gospoda Chabauda v Auteuilu poleg Pariza. Tako prištedil si je najemščino in s to vsoto pomagal svoji postarani materi. V noči na 17. marca t. l. peljala se je napominana četvorica iz Pariza v Auteuil ropat v vilo Chabaudovo, kjer so se že prej dobro poučili o vseh razmerah. Roparji utrli so okno, pridrli v vilo in našli Bourdona v postelji, kateri se je zapazivši veliko nevarnost potajil. Napastniki zbudé nesrečnega mladeniča in zahtevajo, da jim izroči ves denar. Izgovor, da v vili ni nikakega béliča, ne obvelja, po kratkem posveto-vanji ga umoré, odpró in do čišega izpraznijo po hiši vse omare in shrambe ter meni nič tebi nič odidejo. A med potjo nastane pri delitvi roba razpor in kreg. Glasni krik prepirajočih se roparjev privabi pak redarstvo na lice mesta. Trije pobegnejo, a jednega primejo in denejo pod ključ. Naslednji dan zapro še ubežne tri možake. Ker so zatoženci bistveno svojo krivdo priznali in so jih redarji tudi pri delitvi roba zasačili, ni bilo treba drugih dokazil in 30. m. m. zaključila se je obravnava. Proglaseni so bili vsi štirje krivim roparskega umora in obsojeni Candelain kot najmlajši na 20 let teške ječe, trije njegovi prijatelji pa v smrt.

Častite gospode volilce

vabim, da pridejo na razgovor o njihovih težnjah in željah, katere naj bi kot njihov poslanec zastopal v deželnem zboru kranjskem, v nedeljo 14. t. m. ob desetih dopoldne v stekleni salon Ljubljanske čitalnice.

V Ljubljani, dne 10. julija 1889.

Ivan Hribar.

Poslano.

Povodom izvolitve za deželnega poslanca glavnega mesta Ljubljanskega prišel sem od rodoljubov s Štajerskega, Koroškega, Primorskega in Kranjskega toliko brzojavnih in pismenih čestitk, da mi ni mogoče zahvaliti se na vsakej čestitki posebej.

Naj mi bode torej dovoljeno na vseh teh dokazih iskrenega sočustvovanja, ki so mi v tolažbo, da Slovenci sodijo izvolitev majo drugače ko „Slovenec“, tem potom izrekati svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, dne 11. julija 1889.

Ivan Hribar.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se pristni Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljenjem pospešujočim in želodec okrepujočim uplivom. Cena škatelji 1 gld. Po poštnem povzetju razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrecno Moll-ove preparate z njega varstveno znamko in podpisom. 3 (55-9)

„LJUBLJANSKI ZVON“

za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Izkaz o doneskih.

došlih „Odboru za zgradbo Fran Levstikovega spomenika v Velikih Laščah.

IV. in končni izkaz.

(Zadnji izkaz objavljen je bil v 118. šte. „Slovenskega Naroda“ dne 22. maja 1889.)

Prenos	970 gld. — kr.
Gospa Višnikarjeva, soproga c. kr. okrajnega sodnika in deželnega poslanca v Ribnici, in g. Makso Lilek, c. kr. davčni pristav v Ribnici, nabrala mej Ribniškimi rodoljubi	100 „ — „
Gosp. Jos. Stritar, c. kr. profesor na Dunaji, nabral mej Dunajskimi Slovenci	21 „ — „
Slavna posojilnica v Mariboru	20 „ — „
Gosp. J. Bežljaj, učitelj na Krškem, nabral	16 „ 10 „
„ Jak. Marolt, župnik pri sv. Križu	10 „ — „
„ Alojzij Schiffer, bogoslovec v Gorici, nabral mej Gorškimi bogoslovci	7 „ 50 „
Slav. akad. društvo „Slovenija“ na Dunaji	5 „ 10 „
Gospa M. Bernard v Trstu	25 „ — „
Po 5 gld. so darovali sledeči gg.: Ivan Skofic, c. kr. sodn. pristav v Velikih Laščah; Fran in Helena Veršec v Sevnici; Janko Kalán, c. kr. davčni referent v Radovljici, nabral: Fran Čokelj v Trstu, nabral: Fran Lastavec, odgovoritelj na Dunaji; skupaj	25 „ — „
Po 4 gld. so darovali sledeči gg.: Stanko Pirnat, c. kr. notar v Zatični, nabral; Ivan Čebašek, duh. pomočnik v Poljanah; Th. Sallöker v Novem Mestu, nabral; skupaj	12 „ — „
Po 3 gld. so darovali sledeči gg.: Ivan Dobnikar, kapelan v Vel. Laščah; Fran Špendal, župnik v Tržiču; Mihajel Arko, kurat v Sturiji; Lorenc Kristofić, župnik v Kovorji; Mijo Dolinar, trgovec v Vel. Dolini pri Jesenicah, nabral; And. Stritar, župnik v p. v Mostah, nabral; Simon Zadnik, župnik v Čateži na Dolenjskem; Jos. Jaklič, župnik v Dolenji Vasi pri Ribnici; Oton Ploj, c. kr. notar v Žužemberku; pl. Klodč-Sabladoski v v Trstu; P. Bohutinsky, graščak v Sevnici; skupaj	33 „ — „
Gospodje: Vinc. Mraz, Fran Piskar, And. Zbona v Trstu	2 „ 50 „
Po 2 gld. so darovali sledeči gg.: M. Frelj, dekan v Trebnjem; Martin Držar, župnik v Preski; Ivan Strnad, kapelan v Košani; Fran Tavčar, kurat v Besnici; Ivan Gusel v Škofji Loki; A. Endmayer v Ljubljani; V. K. Rohrmann v Ljubljani; Neimenovan v Trstu; dr. Ant. Arko v Škofji Loki; Fran Krek, kapelan v Čerknici; Lovro Rožman, žu. nik Žabnici; S. Sallöker v Trstu; skupaj	24 „ — „
Po 1 gld. so darovali sledeči gg.: Janko Bleiweiss vitez Trsteniški, drd. med. na Dunaji; M. Kocuvan v Vel. Laščah; Ivan Žužek v Vel. Laščah; Fran Hočevar v Vel. Laščah; Jos. Hočevar ml. iz Mile Slivice; A. Kočevar v Želmljah; A. Tomšič v Podpolanah; K. Sallöker v Strugah; Val. Pečnik, duhovnik na Vranji Peči; Mat. Torkar, župnik v Košani; J. Robič, duhovnik na St. Urški Gori; Bogdan Kobal, c. kr. sodn. pristav na Krškem; Jos. Ramor v Trstu; dr. Homan, lekar Ruprecht, Sabotly v Trebnjem; Ivan Oblak, župnik v Borovnici; Merkelj v Kopru; M. h. Saje, župnik v Stangi; A. Nemeč, kapelan v Trebnjem; A. Leban, nadučitelj v Komenu; E. Ferik na Krškem; K. Pleško v Ljubljani; J. Drnovšek, kapelan v Sodražici; Matevž Jereb, župnik v Javorjah pri Škofji Loki; Fran Magovic, mesar in posestnik na Krki; A. Poldne v Gabru; Jos. Javornik, trgovec v Zalogu; V. Hrašky, dež. inženir v Ljubljani; J. Kožar na Krki; skupaj	30 „ — „
Gospodičina Ivana Toušičeva v Velikih Laščah nabrala	— „ 80 „
Gosp. A. Hočevar na Turjaku	— „ 50 „
„ F. Perjatelj v Prelesji	— „ 50 „
„ Gjuro Bajuk iz Metlike	— „ 20 „
Skupni iznos	1803 gld. 20 kr.

Niko Lenček,

c. kr. notar, — predsednik.

Ferdo Schiffer,

tajnik.

Fran Gruden,

blagajnik.

Dijaška kuhinja v Celji.

Za III. društveno šolsko leto 1888/89. so dalje darovali naslednji častiti in prečastiti daritelji:

Peter Erjavec, župnik v Trbovljah	2 gld. — kr.
J. Mastnak, župnik v Slivnici	3 „ — „
L. Š., hrvatsko-ogerski državljani v Celji	4 „ — „
Ekscelexna knezoškof Jakob Maksimilijan za maj	4 „ — „
Martin Sevnik, župnik v St. Petru pod Sv. Gorami	5 „ — „
Anton Reich, c. kr. blag. uradnik in hišni posestnik v Gradci	5 „ — „
Ivan Fišer, c. kr. notar v Mokronogu	5 „ — „
Veselica dne 19. maja t. l. v Zavci	8 „ 03 „
Ekscelexna knezoškof Jakob Maksimilijan za junij	4 „ — „
Mat. Gril, koncipijent v Postojni, mesečnino za mare, april, maj, junij in julij	2 „ 50 „
V. Plaskan, župnik v Žibiki, zopet	6 „ 75 „
A. Brumen, c. kr. sodnijski pristav v Slov. Bistrici	1 „ — „
J. Cizej, beneficijant v Slov. Bistrici	1 „ — „

Vsem blagim dariteljem presrečna zahvala v imenu naše mladine in pridnih ubogih dijakov, ter uljudno prosimo še daljnih milodarov.

V Celji, dne 30. junija 1889.

Makso Veršec l. r.,

blagajnik.

Mihael Vošnjak l. r.,

predsednik.

Loterijske srečke 10. julija.

V Brnu: 59, 64, 54, 66, 21.

Umrli so v Ljubljani:

8. julija: Peter Goršič, delavčev sin, 10 dni, sv. Petra cesta št. 74, za božjastjo.

9. julija: Antonija Grum, delavka, 24 let, Kapitelsoke ulice št. 13, za jetiko.

V deželni bolnici: —

7. julija: Leopold Tomič, klobučar, 35 let, za jetiko.

9. julija: Jožef Suhadobnik, delavčev sin, 6 let, za sušico.

10. julija: Leopoldina Pregel, mizarjeva hči, 13 mes., za vnetjem sapnika.

Tržne cene v Ljubljani

dne 10. julija t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	6 —	Špeh povojen, kgr.	70 —
Rež, „	4 66	Surovo maslo, „	76 —
Ječmen, „	4 16	Jajce, jedno : „	2 —
Oves, „	3 —	Mleko, liter	7 —
Ajda, „	4 66	Goveje meso, kgr.	54 —
Proso, „	4 66	Telečje „	50 —
Koruz, „	4 70	Svinjsko „	60 —
Krompir, „	3 34	Koštunovo „	32 —
Leča, „	12 —	Pišanec. „	50 —
Grah, „	13 —	Golob „	17 —
Fižol, „	11 —	Seno, 100 kilo	2 23
Maslo, kgr.	84 —	Slama, „	2 32
Mast, „	70 —	Drva, trda, 4 metr.	6 10
Špeh frišen „	60 —	„ mehka, 4 „	4 15

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
9. julija	7. zjutraj	737.7 mm.	15.2° C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. popol.	737.3 mm.	27.0° C	sl. jz.	jas.	
	9. zvečer	726.6 mm.	19.8° C	sl. vzh.	jas.	

Srednja temperatura 20.7°, za 1.9° nad normalom.

Dunajska borza

dne 11. julija t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	81 —	83.95
Srebrna renta	84.80	84.90
Zlata renta	110 —	109.95
5% marčna renta	99.80	99.80
Akcije narodne banke	907 —	907 —
Kreditne akcije	302 —	303 —
London	119.20	119.20
Srebro	—	—
Napol.	9.46	9.45 1/2
C. kr. cekini	5.64	5.64
Nemške marke	58.27 1/2	58.25 1/2
4% državne srečke iz l. 1854	260 gld.	133 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100 „	173 „ 25 „
Ogerska zlata renta 4%	100 „	100 „ 15 „
Ogerska papirna renta 5%	95 „	95 „ 20 „
5% štajerske zemljiš. odvez. oblig.	100 gld.	122 „ 25 „
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	118 „ — „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	100 gld.	183 „ — „
Kreditne srečke	10 „	19 „ 25 „
Rudolfove srečke	120 „	121 „ 75 „
Akcije anglo-avstr. banke	170 gld.	229 „ 50 „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a v.	—	—

Nekaj čisto novega v dijetetiki

je naravna, veliko v sebi imajoča, z oblastveno koncesijo za umetno, svobodno ogljenčevo kislino nasiščena, na novo v trgovino došla

Kostrevniška Rimska slatina

pri Rogatci.

Srečno zjedinjenje prirode in umetnosti, neprekosljiva dijetetična pijača, kakeršne še dosedaj ni bilo,

rudniško-slatinska sodna voda,

zdravejša, kakor tako imenovana v sifonih napolnjena, bolj se peneča, nego druge nahajajoče se mineralne vode.

Dobiva se v vseh boljših lekarnah, prodajalnicah rudniških vod, pri trgovcih in direktno pri oskrbništvu Rimske slatine, pošta Rogatec-Slatina (na Štajerskem). (305—12)

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obostnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (424—5)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želedece otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranji: F. Dollenz.

10. julija.

Pri **Malič**: Linderman, Seubla, Učaker, Bernard, Osarrie iz Trsta. — Hartmann, Knips, Petzold z Dunaja. — Pfeifer iz Kočevja. — Vrabčević iz Zagreba.

Pri **Sionu**: Kozak iz Travnika. — Zataber iz Pulja. — Kleinmayer, Volk iz Trsta. — Wagner iz Berolina. — Harovalik, Hirschenfeld, Michtler, Debraucher iz Št. Vida. — Stampfer iz Prage. — Semen, Fischbach, Maurizio, Viertel z Dunaja. — Mundt iz Drazdan.

Pri **Južnem kolodvoru**: Vivante, Hirsch iz Trsta. — Dankl iz Reke. — Grump iz Lesce. —

Potujoči v Trst
prosi se v lastnem interesu, da poiščejo stare slo-
veče prodajalnice (523-1)

NEGOZIO VIENESE
C. REISS
(rudeča trdkina tabla) Corso, Borzni trg 602.
Tam dobé vse dobro, solidno in ceno.

Gostilnica
z zemljiščem in bogatim fundus instructus v mestu na
Gorenjskem da se v najem ali pa z ugodnimi
plačilnimi pogoji proda. Ponudbe z znamenjem „A. Z.
100“ prevzema Müllerjeva časniška agentura v Ljub-
ljani. (517-2)

Hiša na prodaj.
Iz proste roke takoj prodam v malem mestu na
Gorenjskem hišo, ki ima lep razgled.
Več se poišče pri lastniku samem: „Poste re-
stante Radovljica št. 39, Gorenjsko“. (531-1)

L. Luserjev obliž (flašter) za turiste.

Gotovo in hitro uplivače sredstvo
proti kurjim ocesom, žuljem, tako ime-
novani trdeji koži na podplatih in petah
proti bradavicam in vsem drugim trdim
izraslom kože. — Uspeh zagarjen. —
Cena skatljici 60 kr. a. v.

Glavna razpošiljalnica:
L. Schwenk-ova lekarna
v Meidlingu pri Dunaji.

Pristnega imajo v Ljubljani J. Swo-
boda, U. pl. Trnkoczy; v Rudolfovem D. Rizolli;
v Kamniku J. Močnik; v Celovcu A. Egger, W.
Thurwald, P. Birnbacher; v Brezjah A. Aichinger;
v Trgu na Koroškem C. Menner; v Beljaku P.
Scholz, Dr. E. Kumpf; v Wolfsbergu A. Huth;
v Gorici G. B. Poutouli; v Kranju K. Šavnik.

Ta obliž dobiva se le v jednej velikosti
po 60 kr.

Pristen samo, če imata navod in obliž varstveno
znanstvo in podpis, ki je tu zraven; tedaj naj se pazi
in odločno zahteva: „L. Luserjev obliž (flašter)
za turiste“. (449-3)

Proti ognju varne
železne kasete,
ki se dajo z vijaki pritrditi, kakor tudi
rabljene in nove, proti
ognju varne

BLAGAJNICE
prodaja cenó
S. BERGER, Wien, Bräunerstr. 10.

Dr. Friderik Lengiel-ov
Brezov balzam.

Že sam rastlinski sok, ka-
teri teče iz breze, ako se navrta
njeno deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše lepilo;
ako se pa ta sok po predpisu
izumitelja pripravi kemičnim po-
tom kot balzam, zadobi pa ču-
dovit učinek.

Ako se namaže zvečer ž
ljim obraz ali drugi deli polti,
ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskine od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgleda na obrazu nastale gube in ko-
žave pike ter mu daje mladostno barvo; polti pode-
luje beloto, nežnost in čvrstost; odstrani kaj naglo
pege, žoltavost, ogreje, nesno rudečino, zajedee in
druge nesnažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred glđ. 1.50.

**Zaloga v Ljubljani pri U. pl. Trn-
koczy-jl, lekarji.** (179-9)

DR. VINKO GREGORIČ
naznanja slavnemu občinstvu, da se je povrnil s
svojega potovanja ter zopet ordinuje vsak dan
od 2. do 4. ure popoldne. (527-2)

Usojam si naznanjati, da sem **odpri** svojo
odvetniško pisarno
v Ljubljani, Gospodske ulice št. 5.
Dr. Anton pl. Schoeppl.
(529-2)

P. n.
Usojam si častitim p. n. naročnikom z vso udanostjo naznaniti
da sem
specerijsko, materijalno, kolonijalno
in barvarsko trgovino
od gospoda
Henrika Maurer-ja
pri „zlatem sidru“, Križevniški trg 8,
v svojo last kupno prevzel in bodem taisto ravno pod takim pogojem
nadaljeval.

Moje večletne skušnje v trgovini, kakor tudi zadostni fond omo-
gočita mi poprejšnje firme poštenost in dobro ime častno obdržati. Pri-
zadeval si bodem častitim naročnikom vedno solidno in kar mogoče po
ceni v njih polno zadovoljnost postreči, da si pridobim njih zaupnost ter
prosim za obilni obisk.

Z velespoštovanjem
F. S. Rojnik,
trgovec.
(593-1)

Patentirane Strakosch-Boner-jeve
stroje za pranje in munge
priporoča (57 35)
ALEXANDER HERZOG
Dunaj, Graha, Bräunerstrasse 6.
Katalogi zastojn v franko.

**Svoji
k
svojim!**
Veseloigra v 1 dejanji.
Spisal
Dr. J. Vošnjak.

Igra se je v prvič igrala
pri Vodnikovih slavnosti in
bila od občinstva vsprejeta
z največjo nadošenostjo.

Dobiva se v „Narodni
Tiskarni“ v Ljubljani
in v vseh knjigarnah.

Cena 30 kr.
(s poštino vred).

Lekarna Trnkoczy
zraven rotovža v Ljubljani
na velikem Mestnem trgu

priporoča tukaj popisana najboljša in sveža zdra-
vila. Ni ga dneva, da bi ne prejeli pismenih zahval
o naših **izbornih skušenih** domačih zdravilih. —
Lekarna Trnkoczy-jeve trdke je pet, in sicer: Na
Dunaji **Viktor pl. Trnkoczy**, V. Handthurnstr.
113 (tudi kemična tovarna); **dr. Oton pl. Trnkoczy**,
III., Radeckplatz 17; in **Julij pl. Trnkoczy**, VIII.,
Josefstädterstr. 30. V Gradcu (na Stajerskem): **Ven-
delin pl. Trnkoczy**. V Ljubljani: **Ubal pl. Trn-
koczy**. P. n. občinstvo se prosi, ako mu je na
tem ležeče, da spodaj navedena zdravila s prvo pošto
dobi, da naslov tako-le napravi: **Lekarna Trnkó-
czy poleg rotovža v Ljubljani.**

Marijacejske kapljice za želodec,
katerim se ima na tisoče ljudi
zahvaliti za zdravje, imajo iz-
vrsten uspeh pri vseh boleznih
v želodci in so neprekosljivo
sredstvo zoper: pomanjkanje
slasti pri jedi, slab želodec,
urak, vetrove, koliko, zlate-
nico, bljuvanje, glavobol, krč v
želodci, bitje srca, zabasanje,
gliste, bolezni na vranici, na
jetrih in zoper zlato žilo, 1 ste-
klenica velja 20 kr., 1 tucat
2 glđ., 5 tucatov samo 8 glđ.

Svarilo! Opozar-
jamo, da se tiste istinite Ma-
rijacejske kapljice dobivajo
samo v lekarni Trnkoczy-ja
zraven rotovža na velikem
Mestnem trgu v Ljubljani.

Cvet zoper trganje (Gicht)
je odlično najboljšo zdravilo zoper protiv-
ter revmatizem, trganje po udih, bolečine
v križi ter živcih, oteklino, otrpnele ude
in kite itd. Malo časa če se rabi, pa mine
popolnem trganje, kar dokazuje obilno
zahval. Zahteva naj se samo „cvet zoper
trganje po dr. Malič“ z zraven stojčim
znamenjem. 1 stekl. 50 kr., tucat glđ. 4.50.
Če ni na steklenici zraven stoji-
čega znamenja, ni pravi cvet in ga precej
nazaj vrnite.

Planinski zeliščni sirup kranjski
za odrasle in otroke, je najboljši zoper kašelj, hripa-
vost, vratobol, jetiko, prsne in pljučne bolečine. 1 stekl.
56 kr., 1 tucat 5 glđ. Samo ta sirup za 56 kr. je pravi.

Kri čistilne kroglice
ne sme bi se v nijednem gospodinjstvu pogrešati in
so se že tisočkrat sijaino osvedočile pri zabasanji člo-
veskega telesa, glavobolu, otrpnenih udih, skazenem
želodcu, jetrnih in obistnih boleznih; — v skatljah
à 21 kr.; jeden zavoj s 6 skatljami 1 glđ. 5 kr. Raz-
pošiljava se s pošto najmanj jeden zavoj.

Zdravila za živino.
Štupa za živino.
Ta prav dobra štupa
pomaga najbolje pri vseh
boleznih krav, konj in
prasičev. Konje varuje
ta štupa trganja po čre-
vih, bezgavk, vseh na-
lezljivih kužnih bolez-
nij, kašlja, pljučnih in
vratnih boleznij ter od-
pravlja vse gliste, tudi vzdržuje konje debele, okrogle
in sarene. Krave dobé mnogo dobrega mleka. —
Zametek z rabilnim navodom vred velja le 50 kr.,
5 zamotkov z rabilnim navodom samo 2 glđ.

Cvet za konje.
Najboljše mazilo za
konje, pomaga pri pre-
tegu žil, otekanju kolen,
kopitnih boleznih, otrp-
nenju v boku, v križi itd.,
otekanju nog, mehurjih
na nogah, izvinjenji, ti-
šanji od sedla in oprave,
pri sniži itd., s kratka
pri vseh vnanjih bolez-
nih in hlabih. Steklenica
z rabilnim navodom vred stane le 1 glđ., 5 steklenic
z rabilnim navodom vred samo 4 glđ. (453-4)

SVARILLO! Naši izdelki so pristni, zanesljivi
in zagarjeni, če imajo ime Trn-
koczy in naše varstveno znamko. Zoper po-
narejanje istih se sodnijski postopa.
Vsa tu našeta zdravila se pristna dobivajo samo
v lekarni Trnkoczy v Ljubljani
zraven rotovža
in se vsak dan s pošto razpošiljajo.

Odvetniški koncipijent,

doktor juris, z izpitom za sodnika in večletno odvetniško in sodno prakso, slovenskega, hrvaškega, nemškega in italijanskega jezika zmožen, **želi službo.** — Adresa pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (501—2)

Dve stanovanji

v prvem nadstropji, vsako obstoječe iz 4 sob in iz vseh zraven spadajo. **6ih prostorov,** oddasta se v Spodnji Šiški št. 66 od sv. Mihaela naprej. Povprašati naj se blagovoli v hiši pri g. Žigur-Ji ali pa pri hišnem posestniku **Štefanu Pogacnik-u** v Ljubljani, **Franciškansko ulice št. 6.** (506—3)

Dr. Slanc v Novem Mestu
išče (530—1)

koncipijenta

novinca z legalno prakso.

V čitalnični restavraciji Ljubljanski se toči sedaj Reiningshaus-ovo eksportno pivo.

(518—3)

Fran Kaube, restavrater.

Aviso.

Opozarja se na v časopisu „Slovenski Narod“ št. 149 z dne 2. julija 1889. objavljeni razglas za zagotovljenje zakupne dobave slame za steljo in postelje, potem drv in premoga v postajah Celovec s Št. Petrom vred, Št. Vid na Gl., Wolfsberg, Belak z Jezernico vred, Trbiž, Marborget, Predil, Rajbl in Bolec za čas od dne 1. septembra 1889. do konca avgusta 1890.

Natančnejši pogoji ogledajo se lahko pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Celovci od dne 1. do 16. julija 1889. mej 10. in 12. uro dopoldne. (498—2)

Štev. 540.

(536—1)

Razpis službe občinskega paznika.

Mestna občina Kamnik vsprejme še jednega občinskega paznika (policaja) z letno plačo 420 gld.

Prosilci, slovenskega in nemškega jezika zmožni, naj svoje prošnje s prilogami vred, in sicer tisti, kateri so v javni službi, potom svojega predstojnega urada najdalje

do 25. julija t. l.

podpisanemu uradu upošljejo.

Ako možno, naj se prosilec osobno predstavi.

S to službo zvezana je tudi dolžnost prižiganja polovice mestnih svetilnic.

Mestno županstvo v Kamniku,

dne 8. julija 1889.

Župan: Fischer s. r.

40letni renommée!

Profesorji c. kr. klinike na Dunaji, profesor Drasche, profesor Schnitzler, polk. profesor Oppolzer, kakor tudi več drugih slovečih zdravnikov zapovedujejo in priporočajo le pristno in svetovno slavno c. kr. dvornega zobozdravnika

Dr. POPP Anatherin ustno vodo

za vsakdanjo porabo, ker je boljša, nego vsaka druga zobna voda, kot preservativno sredstvo proti vsem zobnim in ustnim boleznim, priznana voda za grgranje pri kroničnih vratnih boleznih in neobhodno potrebna pri rabi mineralnih vod, katera, če se hkratu rabi z

Dr. POPP-a zobnim praškom ali zobno pasto, ohrani vedno zdrave in lepe zobe.

Pri neprestani rabi dr. Popp-ovih zobnih sredstev se prepreči in odstrani rast drobnih gliv, za katere je ustna votlina tako ugodna tla, katere se lotijo zob, da začne gniti.

Dr. Popp-a zobna plomba je najboljša, ž njo si vsak sam lahko zamaši votle zobe, proti spuščanju vsake vrste in posebno priporočljivo za kopelji.

Cena: Anatherin ustna voda v dvojno povečanih steklenicah po 50 kr., gld. 1.— in gld. 1.40. — Anatherin zobna pasta v puščicah po gld. 1.22. — Aromatična zobna pasta à 35 kr. — Zobni prašek v škatljicah po 63 kr. — Zobna plomba v eniji gld. 1.—. — Zeljšično milo à 30 kr.

Pred kupovanjem ponarejene Anatherin ustne vode, ki je po analizi le iz kislin uspravljeni preparat, s katerim se zobje prezgodaj uničuje, se izrecno svari. (615—42)

Dr. J. G. POPP, Wien, I., Bognergasse Nr. 2.

Dobiva se v Ljubljani pri lekarnah J. Swoboda, V. Mayr, U. pl. Trnkoczy, E. Bir-schitz, G. Piccoli, dalje pri trgovcih C. Karinger, Vaso Petričič, Edvard Mahr, Peter Lassnik, bratje Krisper; v Postojni: Fr. Baccarich, lekar; na Krškem: F. Bömes, lekar; R. Engelsberger, trgovina z galanterijskim blagom; v Idriji: J. Wario, lekar; v Kranji: K. Šavnik, lekar; Martin Pettan, trgovci; v Škofjeh Loki: C. Fabiani, lekar; v Kočevju: J. Braune, lekar; v Ajdovščini: M. Guglielmo, lekar; v Liti: J. Beneš, lekar; v Metliki: Fr. Wach, lekar; v Radovelji: A. Roblek, lekar; v Novem mestu: F. Haika, D. Rizzoli, lekarja; A. Gustin, trgovina z galanterijskim blagom; v Kamniku: J. Močnik, lekar; v Trebnjem: J. Ruprecht, lekar; v Ormožju: J. Blažek, lekar; v Vipavi: A. Leban, lekar.

Ad. št. 471.

Izveček razglasa.

AVISO.

Dne 19. julija t. l. ob 10. uri dopoldne bode v uradnih prostorih c. kr. preskrbovalnega magacina v Ljubljani pismena ponudbena obravnava za zagotovljenje zakupne oddaje sena, slame za steljo in postelje, trdih in mehkih drv, potem premoga in šote, oziroma koaksa, za potrebščine postaje Ljubljana, za čas od 1. dne septembra 1889. do dne 31. avgusta 1890., nadalje za zagotovljenje slame za postelje in drv za postajo Toplice na Dolenjskem za čas od dne 1. junija do 31. avgusta 1890.

Natančnejši pogoji in ponudbeni formulari se pa razvidijo iz v št. 153 tega časopisa z dne 6. julija t. l. v polnem obsegu objavljenega razglasa.

Upravna komisija

c. kr. vojaškega preskrbovalnega magacina v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 1. julija 1889.

FRAN CHRISTOPH-ov (314-14)

svetli lak za tla

je brez duha, se hitro suši in dolgo traja.

Zaradi teh praktičnih lastnosti in jednostavnega rabljenja se posebno priporoča, kdor hoče sam lakirati tla. — Sobe se v dveh urah zopet lahko rabijo. — Dobiva se v različnih barvah (prav kakor oljnate barve) in brezbarven (ki daje samo svet). — Uzorci lakiranja in navod rabi dobé se v vseh zalogah.

Dobiva se v Ljubljani pri
IVANU LUCKMANN-U. izumitelj in jedini izdelovatelj pristnega svetlega laka za tla, PRAGA & BEROLIN.

V vseh trafikah.

(96—14)

NAJBOLJŠI
PAPIR ZA CIGARETE
JE PRISTNI
LE HOUBLON
FRANCOSK FABRIKAT
CAWLEY-a & HENRY-a v PARIZU.
! PRED PONAREJANJEM SE SVARI!

Na cesarja Josipa trgu.
Karola Gabriel-a
veliki svetovnoznani (513—4)

PANOPTIKUM in MUZEJ.

Samo še do nedelje
14. t. m. odprto!

V petek zadnji dan
za dame!

Vsak torek in petek dan za dame.

Znižana ustopnina:
Od sedaj ustopnina samo 10 kr., otroci 5 kr. — Za vse oddelke brez vsakega doplačila samo 20 kr., za vojake do narednika 10 kr.

Zakupni razglas.

Zakupna obravnava bode																												
dne	na postaji in v uradu	za zakupno postajo	s sedanjimi konkurenčnimi kraji	za čas		za nastopne vojaške preskrbovalne potrebščine										Približna tekoča letna potrebščina predmetov za krmo znaša v naslednjih postajah												
				od prvega	do konca	vsak dan					4mes.		mesečno						ovsa	sena	skopne	steljne						
						kruha à	ovsa à	sena à	skopne	steljne	slame za postelje	poleti			pozimi													
												à 840	à 3360	à 3400	à 4500	à 5600	à 850	à 1700					mehkih drv à 382 kg.	trdih drv à 423 kg.	premoga	mehkih drv à 382 kg.	trdih drv à 423 kg.	premoga
Opazka																												
Varščina																												

I. Za posadkine čete, zavode, osamljene in deželno-brambovske vojskine oddelke.																									
25. julija 1889 ob 10. uri dopoldne v Gradci pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu, Schörfelgasse št. 36	Gradec Schattleiten Marein Judenburg Ljubno Strass Radgona Bruck na M.	dne 1. septembra	dne 31. avgusta 1890	1. sep. 1889	—	—	392	286	72	72	750	504	100	—	480	400	—	2052	—	10.883	221	4590			
				pri sena in slami p. porablj. er. zal.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/2	—	—	3	—	—	—	—	
				—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1/3	—	—	2	—	13	17	—	7
				—	—	6	—	6	—	—	6	42	2	—	38	9	—	140	73	98	—	37	—	—	
				—	—	3	—	3	—	—	3	7	3	—	10	5	—	30	37	49	—	19	—	—	
				—	—	—	152	7	—	—	159	19	5	—	25	15	—	100	—	1974	—	974	—	—	
				—	—	—	53	84	—	—	137	33	—	7	—	—	35	—	2010	—	839	—	—	—	
				—	—	6	—	6	—	—	6	42	—	15	—	—	60	—	73	98	—	37	—	—	
				8. sept. 1889	31. dec. 1890	300	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
				50/10 ponudbene cene z. 130 oddajno delovost računano z. ponudbeno dolo																					

II. Za k vojaškim vajam											
poklicane dopustnike, rezerviste, nadomestne rezerviste in deželne brambovce se mora pripraviti zahtevana potrebščina service in slame za postelje tudi po aktualnih cenah.											
III. Za prehode (marše)											
je na vseh zraven navedenih postajah (izvzemši Schattleiten in Marein) ponudba staviti po točki IV. ponudbenega zvezka, n. pr.: po lit. A—c, A—b, C, B ponudbenega zvezka točke IV.											
Za postajo Gradec se morejo tudi alternativno staviti ponudbe za zalaganje cele letne potrebščine (izvz. premog) v preskrbovalnem magacinu v Gradci in sicer za predmete za krmo v zraven povedanih množinah, potem za 1600 kv. slame za postelje, 2940 kub. m. mehkih ali 1960 kub. m. trdih drv.											
Pri prodajnih ponudbah za več predmetov si erar pridruži pravico, da vsprejme le nekatere predmete ali delne množine.											
Prodajalec pa tudi more na zahtevano množino kacega predmeta tudi manjše odločene množine ponuditi.											

1. Javna obravnava bode pri c. kr. vojaškem preskrbovalnem magacinu v Gradci zgoraj navedeni dan, pri kateri se bodo vsprejemale le pismene ponudbe (izključivši ustne ponudbe).

Podjetniki, ki c. kr. vojaški upravi neso znani, morajo pridobiti spričevalo trgovinske in obrtne zbornice, oziroma taki podjetniki, ki nimajo firme, spričevalo pristojnega političnega oblastva prve instance o njihovej solidnosti in zalagalnej zmožnosti v obsegu ponujenega podjetja. To spričevalo pa mora vender biti novejšega datuma in mora na prošnjo stranke vsaj v dan pred obravnavo priti potom imenovane trgovinske zbornice oziroma političnega oblastva c. kr. vojaškemu oskrbovalnemu magacinu v Gradci. Nasledki kakeršne morebitne zamude zadevajo v vseh slučajih le stranko.

2. Pismene ponudbe morajo doiti pri obravnavni komisiji vsaj do 10. ure dopoldne določenega dne za obravnavo za dotično postajo. Na poznejše ali pa v brzojavni obliki došle ponudbe se ne bode oziralo. Ko bi v kakej ponudbi cenin nastavek v številkah se ne ujemal s ceninim nastavkom v pismenih, zmatral se bode v pismenih navedeni za pravi.

3. Skupne ponudbe, to je ponudbe, v katerih se izgovarja neločljiva oddaja cele potrebščine vseh ali večine preskrbovalnih potrebščin izrecno in s pristavkom, da bi se delna potrditev ne mogla vsprejeti, so dopuščene le:

- za vse krmilne predmete v postajah, v katerih ni več nego jeden polk ali jedna baterija;
- za predmeta seno in slamo v vseh postajah;
- za predmeta derva in premog v vseh postajah;

Tudi na te dopustljive skupne ponudbe se le smejo za jedno zakupno postajo s konkurenčnimi kraji vred staviti; na take ponudbe se le tedaj ozira, če so v skupnosti ugodnejše, nego posamezne ponudbe.

Ponudbe, ki se tičejo več zakupnih postaj, se brezpogojno zavrnejo in sicer že od obravnavne komisije. Ponudbe za krajši čas, nego je razpisan, se ne morejo staviti.

4. Natančnejši pogoji in ponudbeni vzorci se lahko vsak dan od 8. do 12. ure dopoldne pri vojaškem preskrbovalnem magacinu v Gradci ogledajo, kjer leže nalašč za to obravnavo v dveh jednako se glasečih listinah napravljeni zvezki o pogojih ddo. Gradec 1. julija 1889. Tudi se v preskrbovalnem magacinu dobi tiskovina „Arrendirungs-Bedingungsheft“ proti plačilu oziroma doposljanju zneska 4 kr. za tiskano polo.

5. Občine so oproščene uložitve varščine ali kavcije brezpogojno, in se ravno tako kakor kmetijska društva in producenti posebno opozarjajo na predstoječe razpisano zakupno preskrbovanje vojaških potrebščin.

6. Ponudbe za oddajo potrebščin za vojaške prehode (marše) se imajo staviti v zmislu točke IV. zvezka o pogojih.

7. Predmeti se oddajajo v zgoraj navedenih postajah, konkurenčnih postaj ni.

Gradec 1. julija 1889.

8. Ponudniki se odreko glede izjave vojne uprave o sprejetju ponudeb spolnenju v § 862 občnega državlanskega zakona, potem v članih 318 in 319 avstrijskega in v § 314 in 315 ogerskega trgovskega zakona določenih obrokov o izjavi sprejetja obljube ali ponudbe.

9. V postaji Gradec se oddajajo predmeti za krmo četam vsacih pet dni, v družih postajah se smejo predpisani petdnevni oddajni obroki, ako krajne koristi in interesi čet to brez večjih stroškov za erar dopuščajo, raztegniti na 10 eventualno 15 dnij. Slamo za postelje oddaje se vsake štiri mesece. Vojašniško, kuhinjsko in kurilno service pa polmesečno.

10. Namesto „mehkih“ ponudi se lahko „trda drva“. Razmerje mej mehki in trdi drva je 3:2. Ponudbe za mešane drva se ne dovoljujejo.

11. V Gradci se more zakupniku v porabo prepustiti erarično shranišče za seno in shranišče za slamo proti letnej najemščini 360 gld. in proti zavarovanju za čas najema in soporaba erarične centesimalne mostne tehcnice proti plačilu odškodnine za obrabo, o visokosti katerega se pogodi.

12. Rezervne zaloge sena je imeti v stlačenem stanju.

13. Pri ponudbi za premog, katerega kurilna moč še ni znana, mora se dotični ponudnik pravočasno na razpišočo mesto (preskrbovalni magacin v Gradci) obrniti se, da se odredi pravočasno po danih predpisih kemična analiza premoga na stroške podjetnika.

14. Pri zalagalnih ponudbah daje se domačim štajerskim pridelkom prednost pred onimi družih provincij pri jednaci ali vsah skoro jednaci cenah; zatorej mora se v ponudbah povedati, od kod so ponujeni predmeti.

15. V onih postajah, kjer je za ponujene predmete užitarina, mora ponudnik izrecno povedati, če je v njegovej eventualnej zalagalnej ponudbe v prodajni ceni že zapopadana užitarina (in sicer . . . krajcarjev od . . .).

16. Zakupniki so izključeni od ugodnosti železniškega vojaškega tarifa.

17. Ponudbe naj se stavijo: za porcijo: kruha á 840 gramov, ovsá á 3360 gramov, sena á 5600 gramov, slame za škopo á 850 gramov, slame za steljo á 1700 gramov; potem za kubični meter mehkih ali trdih drv, z izrecnim označenjem njih vrste, potem za meterski cent slame za postelje in premog (pri poslednjem se mora povedati premogovnik in njegova lega). Ker se v Gradci računa tudi na oddajo Wieserkega svetlega premoga za c. kr. garnizijsko bolnico št. 7, in sicer po letu 17. q in po zimi 122 q na mesec potem za c. kr. infanterijsko kadetno šolo v Liebenau in sicer mesečno po letu 40 q in mesečno po zimi 125 q, ima se staviti ponudba tudi za Wieserki svetli premog. Ponudbe za zalaganje se imajo staviti za meterski cent, oziroma kubični meter ustavljeno v shranišče v Gradci.

18. Ponudniki se izrecno izjavijo, da se podvržejo določbam za obravnavo nalašč pripravljenega zvezka v pogojih ddo. Gradec dne 1. julija 1889.

19. Ponudbe, ki obsegajo krajšo zavezanost nego 14 dnij, se zavrnejo.